

Nazwa innowacji : „*Ziemia pszczyńska kraina, którą warto znać*”

Autor innowacji w szkole:

mgr Katarzyna Bilek - nauczyciel przyrody

Grupa docelowa innowacji:

Uczniowie klas V.

Zakres innowacji:

Innowacja o charakterze programowym i organizacyjnym.

Istota i założenia Innowacji:

Innowacja ma służyć kształtowaniu u uczniów tożsamości lokalnej i regionalnej, poznawaniu historii oraz zwyczajów i tradycji naszej „małej ojczyzny” – Ziemi Pszczyńskiej. Uczniowie z ciekawością i zaangażowaniem odnoszą się do tego, co jest im bliskie. Są ciekawi historii i tradycji rodzinnych, co przekłada się później na zainteresowania najbliższą okolicą, regionem i dziejami naszego narodu. Zajęcia innowacyjne z edukacji regionalnej mają służyć rozwijaniu ich zainteresowań przy wykorzystaniu aktywnych metod nauczania i wpłynąć pozytywnie na wszechstronny rozwój każdego ucznia.

Ważne jest, aby uczniowie nie tylko znali swój region, ale również otaczali go troską, dbali o jego piękno, zabiegali o dalszy rozkwit, a przede wszystkim byli dumni, że są jego mieszkańcami.

Innowacja „Ziemia Pszczyńska kraina, którą warto znać” adresowana jest do uczniów klas piątych. Realizowana będzie w czasie jednej godziny tygodniowo przyznanej przez organ prowadzący od 01.09.2015r. do 24.06.2016r.

Zasady innowacji (na czym polega nowatorstwo):

Realizacja treści podstawy programowej dla II etapu kształcenia z zakresu edukacji regionalnej nie umożliwia zdobycia wystarczającej wiedzy o swoim regionie. Dlatego też tak ważne jest, aby uczniowie nie tylko posiadali wiedzę o najbliższym regionie, ale aby ta ziemia, na której się urodzili i mieszkają stała się im bliska.

Metody i formy pracy:

Metody i formy pracy na zajęciach dodatkowych powinny być dla ucznia bardzo atrakcyjne, aktywizujące, pobudzające zainteresowania oraz wyzwajające inwencję i ekspresję twórczą. Aby rozwijać wszechstronnie młodego człowieka i przygotować go do samodzielnego zdobywania wiedzy, świadomego gromadzenia i wykorzystywania informacji, należy stosować nowe techniki, które umożliwiają uczenie się poprzez działanie.

Formy pracy:

- praca w grupie,
- praca indywidualna,
- praca zespołowa,
- praca w parach.

Metody pracy:

- obserwacyjna,
- prace badawcze,
- metody problemowe,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- wycieczki,

- praca z tekstem i mapą,
- konkursy,
- prezentacje multimedialne,
- metoda inscenizacji,
- zajęcia warsztatowe,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- wystawa prac uczniów.

Oczekiwane rezultaty wdrożenia innowacji w szkole:

- poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły w zakresie zajęć pozalekcyjnych,
- stworzenie uczniom sprzyjających warunków rozwijania wiedzy o własnym regionie.

Uczeń zna:

- swoje środowisko lokalne, jego historię, obrzędy, gwarę, tradycję, kulturę, przyrodę,
- krajobraz i zabytki najbliższej okolicy.

Uczeń potrafi:

- samodzielnie prowadzić obserwacje,
- dostrzec różnice między gwarą a językiem literackim,
- przekonać innych do działania na rzecz najbliższego środowiska,
- wykorzystać wiedzę w praktyce,
- dzielić się wiedzą z innymi,
- aktywnie pracować w grupie.

Uczeń jest przekonany o:

- potrzebie poznania wartości swojego regionu,
- konieczności zachowania kultury i tradycji regionu,
- potrzebie tolerancji i szacunku wobec innych kultur.

Ewaluacja:

Ewaluacja będzie miała charakter ciągły.

Innowacja będzie realizowana w formie dodatkowej godziny dlatego też, kontrolowanie wiadomości, umiejętności i postaw będzie odbywać się w atrakcyjnej dla dzieci formie, np. quizów, konkursów, wystaw, przedstawienia w gwarze śląskiej, recytowanie wierszy. Przewiduje się także przygotowanie i przeprowadzenie ankiet dla uczniów i ich rodziców, którzy ocenią walory prowadzonych działań innowacyjnych.

Bibliografia:

- Bazielich B., *Śląskie stroje ludowe*. Katowice 1988
- Biały A., *Słowniczek gwary wsi pszczyńskiej*. Pszczyna 2002
- Bronicz S., *Atlas Stroju Pszczyńskiego*. Pszczyna 2003
- Dziedzictwo historyczno – kulturowe ziemi pszczyńskiej. Podróż przez cztery pory roku*.
- Nocoń H., Pławecka K., Szoldra Z., 2013
- Edukacja regionalna. Poradnik dla nauczyciela*, Praca zbiorowa, Warszawa 2001
- Ligoń S., *Bery i bojki śląskie*
- Lysko A., *Echa pszczyńskiego lasu*. Bojszowy 1996
- Lysko A., *Klechdy pszczyńskie*. Łaziska 1997
- Musioł L., *Pszczyna. Monografia historyczna*. Pszczyna 1936
- Ogrodzka - Mazur E., *Dziecko i regionalizm*, Życie Szkoły, nr 4, Warszawa 2004
- Płazak I., *Pszczyna. Zabytki miasta i regionu*. Pszczyna 1974
- Przyroda województwa katowickiego*, Praca zbiorowa pod red. Krzysztofa Rostańskiego, Krzeszowice 1997

Skąd się wzięła nazwa Pszczyna? Oprac. A. Spyra. Pszczyna 1999

Spyra A., *Związane na jaskółczy ogon. Drewniane kościółki na ziemi pszczyńskiej*. Pszczyna 1989

Szołtysek M., *Biblia Ślązoka*, Rybnik

Szołtysek M., *Elementarz śląski*, Rybnik

Szołtysek M., *Kuchnia śląska*, Rybnik

Szołtysek M., *Śląsk takie miejsce na ziemi*, Rybnik 1998

Słownik gwary śląskiej, Katowice 1996

Treści nauczania:

1. Położenie ziemi pszczyńskiej.
2. Historia ziemi pszczyńskiej.
3. Tradycje śląskie (wigilia św. Andrzeja, Barbórka, Mikołajki, dzień św. Łucji, Boże Narodzenie, Wielkanoc, ślub i wesele, chrzciny, komunია, dożynki).
4. Strój śląski.
5. Dawne zabawy i zabawki.
6. Zawody, których już nie ma?
7. Kościółki drewniane.
8. Muzyka ziemi pszczyńskiej.
9. Kuchnia śląska.
10. Przyroda ziemi pszczyńskiej.
11. Historia żubrów pszczyńskich.
12. Jezioro Goczałkowickie.
13. Muzeum Zamkowe w Pszczynie.
14. Zabytki Pszczyny i okolic.
15. Zabytkowy park pszczyński.
16. Imprezy organizowane w naszej okolicy.
17. Gwara śląska.